

เรื่อง สับปะรด

รายละเอียด

สภาพของดินที่เหมาะสมแก่การปลูกสับปะรด จะต้องมีความเป็นกรดเล็กน้อยประมาณ 4.5-5.5 แต่ไม่ควรให้

เกิน 6.0 สับปะรดปลูกได้ในดินแทบทุกชนิดที่มีการระบายน้ำได้ดี เช่น ในดินร่วน ดินร่วนปนทราย ดินปนลูกรัง ดินทรายชายทะเล ควรเลือกปลูกในบริเวณที่มีความชื้นในอากาศสูง เช่น ที่ราบระหว่างภูเขา ที่ลาดเชิงเขา บริเวณใกล้ป่าหรือแหล่งน้ำ

การเตรียมดิน

การเตรียมดินต้องปรับระดับให้เรียบ เพื่อไม่ให้มีน้ำท่วมขัง ควรไถดินให้ลึกเพื่อช่วยให้การระบายน้ำและอากาศในดินเป็นไปอย่างสะดวก และทุกครั้งที่มีการรื้อแปลงเพื่อปลูกใหม่จะต้องทำเช่นนี้ทุกครั้ง

การเตรียมดินปลูกสับปะรด หากเป็นพื้นที่ที่ต้องบุกเบิกใหม่ควรใช้รถไถ ดันรากไม้ใหญ่ๆ ให้โผล่ขึ้นมาแล้วจุดไฟเผาเสีย ต่อจากนั้นก็ไถดินให้ลึกประมาณ 20-30 เซนติเมตร และไถพรวนอีก 2-3 ครั้ง แล้วปล่อยให้วัชพืชย่อยสลาย เพื่อให้เศษซากพืชในดินเน่าสลาย ต่อมาจึงค่อยปรับระดับดินให้เรียบเสมอกัน จากนั้นจึงไถดินให้ลึกอีก 40-50 เซนติเมตร เพื่อเป็นการเปิดหน้าดินให้ลึกให้มีการระบายน้ำและอากาศได้ดี

หากดินเป็นแปลงสับปะรดเก่า ให้ใช้จานไถกลับไปกลับมารจนดินและใบกลายเป็นชั้นเล็กชั้นน้อย ไถกลบเศษต้นและใบสับปะรดนั้นลงในดินแล้วปล่อยให้วัชพืชย่อยสลายเพื่อให้เน่าเปื่อยกลายเป็นอินทรีย์วัตถุ และเพื่อเป็นการปรับโครงสร้างของดินให้ดีขึ้น ต่อจากนั้นจึงไถดินให้ลึก 40-50 เซนติเมตร และใช้พรวนจานไถอีกครั้งเมื่อใกล้ระยะเวลาที่จะปลูก

ฤดูปลูกและวิธีปลูก

สับปะรดสามารถปลูกได้เกือบตลอดทั้งปีในประเทศไทย แต่ไม่ควรปลูกในช่วงที่ฝนตกหนักติดต่อกันหลายวัน เพราะจะทำให้เกิดโรคเน่าขึ้นมาได้ ในเดือนธันวาคมควรมีการเตรียมดินให้เสร็จ และทำการปลูกในเดือนมกราคม-เมษายน เนื่องจากมีแสงแดดจ้าและไม่มีฝนตกชุก ซึ่งเป็นช่วงที่ดินยังมีความชุ่มชื้นเพียงพอแก่การเจริญเติบโตในระยะแรกอยู่

ถ้าปลูกในฤดูแล้งควรฝังหน่อให้ตั้งตรง แต่ถ้าปลูกในฤดูฝนควรฝังหน่อให้เอียง 45 องศา เพื่อป้องกันน้ำเข้าไปขังอยู่ในยอด

การปลูกส่วนใหญ่มักจะใช้ระยะปลูกแตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์การปลูกเป็นแถวคู่ควรฝังหน่อให้ลึก 15-20 เซนติเมตร

สำหรับการปลูกสับปะรดสามารถใช้หน่อหรือจุกปลูกก็ได้ แต่การปลูกด้วยหน่อจะให้ผลผลิตเร็วกว่า และสามารถหาพันธุ์ได้ง่ายกว่าการปลูกด้วยจุก

ตอนเริ่มปลูกให้ซึ่งเชือกทำแนว ระยะปลูกก่อน จากนั้นให้ปลูกสับปะรดตามแนวที่วางไว้ โดยไม่จำเป็นต้องซึ่งเชือกทุกแถว

เทคนิคที่ทำให้ปลูกสับปะรดได้เร็วคือ การใช้เสียมที่มีด้ามสั้นขุดดินขึ้นมา แล้วใช้มืออีกข้างหนึ่งจับหน่อเสียบลงไปปลูก

วิธีการขยายพันธุ์สับปะรด

1. หน่อดิน เกิดจากตาที่อยู่ในบริเวณลำต้นใต้ดิน ซึ่งจะเริ่มแทงขึ้นมาพื้นผิวดินหลังจากเกิดการสร้างดอกแล้ว มีจำนวนน้อย รูปทรงเล็กเรียว ใบยาวกว่าหน่อข้าง
2. หน่อข้าง เกิดจากตาที่พักตัวอยู่บนลำต้นในบริเวณโคนใบ หน่อข้างเหล่านี้จะมีน้ำหนักต่างกันไปตั้งแต่ 0.5-1 กิโลกรัม ให้ผลเมื่อมีอายุ 14-18 เดือน ใช้ขยายพันธุ์ได้ดี
3. ตะเกียง เกิดจากตาบนก้านผลที่อยู่ในบริเวณโคนผล ตะเกียงมีน้ำหนักเฉลี่ยทั่วไปอยู่ระหว่าง 0.3-0.5 กิโลกรัม ให้ผลเมื่อมีอายุ 18-20 เดือน
4. จุก เติบโตขึ้นเหนือผลสับปะรดหลังจากดอกโรยไปแล้วจุกจะมีน้ำหนักทั่วไปตั้งแต่ 0.075-0.2 กิโลกรัม ให้ผลตามธรรมชาติเมื่ออายุ 22-24 เดือน

** เมื่อเก็บผลสับปะรดก็จะปลิดจุกออกจากผล และหลังจากเก็บเกี่ยวผลไปแล้วประมาณ 6 สัปดาห์ ก็จะปลิดหน่อออกจากต้น หน่อที่มีขนาดเหมาะแก่การขยายพันธุ์คือ มีความยาวประมาณ 50-75 เซนติเมตรหลังจากเก็บหน่อ, ตะเกียงหรือจุกมาแล้วให้นำมาผึ่งแดดโดยคว่ำยอดลงสู่พื้นดิน ให้โคนผลได้รับแสงแดดจนรอยแผลแห้งรัดตัวเป็นการฆ่าเชื้อโรคด้วย แล้วนำมามัดรวมกันเป็นกองเพื่อรอการปลูกหรือนำไปขายต่อไป ก่อนปลูกต้องลอกกาบใบล่างออก 3-4 ชั้น เพื่อให้รากแทงออกมาได้สะดวกและเร็วขึ้น

การใช้ส่วนขยายพันธุ์หลายชนิดปลูกแยกเป็นแปลงๆ เป็นการดีเพราะสามารถทยอยเก็บผลสับปะรดได้หลายรุ่นตลอดปี

ข้อดี ข้อเสีย ของการปลูกด้วยหน่อและปลูกด้วยจุก

การปลูกด้วยหน่อ

- ปลูกได้ตลอดปี
- ค่อนข้างทนทานต่อโรคเน่า
- มีการเจริญเติบโตไม่สม่ำเสมอหรือไม่พร้อมกัน
- อายุเก็บเกี่ยวตามธรรมชาติ 14-18 เดือน

-การบังคับออกดอก ทำได้ยากเพราะต้นไม้สม่ำเสมอกัน

-การเก็บเกี่ยวผล เก็บได้ไม่พร้อมกัน

การปลูกด้วยจุก

-ปลูกได้เฉพาะฤดูแล้งหรือฝนไม่ชุก

-ไม่ทนทานต่อโรคเน่า

-มีการเจริญเติบโตสม่ำเสมอกัน

-มีอายุเก็บเกี่ยวตามธรรมชาติ 22-24 เดือน

-การบังคับออกดอก ทำได้ง่ายเพราะต้นไม้สม่ำเสมอกัน

-เก็บผลได้พร้อมกัน

การควบคุมและกำจัดวัชพืช

การใช้สารเคมีกำจัดวัชพืช จะประหยัดและรวดเร็วกว่าการใช้แรงงานคนกำจัด สารเคมีกำจัดวัชพืชที่นิยมใช้ในแปลงสับปะรด ได้แก่ ไดยูรอน เช่น คาร์แมกซ์ ใช้ฉีดพ่นวัชพืชใบกว้างได้ผลดี โดยฉีดพ่นก่อนวัชพืชจะงอก และสารโบรมาซิล เช่น โบรมิกซ์ ใช้ฉีดพ่นในแปลงสับปะรด ซึ่งเป็นสารเคมีฆ่าวัชพืชใบแคบได้ผลดี เมื่อมีวัชพืชงอกขึ้นมาแล้ว หรือจะใช้ทั้ง 2 ชนิดผสมกันก็ได้ โดยใช้โบรมาซิล 363 กรัม และไดยูรอน 363 กรัม ผสมน้ำฉีดพ่นในเนื้อที่ 1 ไร่ ให้ฉีดทันทีหลังจากปลูกสับปะรดแล้ว ก็สามารถควบคุมวัชพืชทั้งชนิดใบแคบและใบกว้างอื่น ๆ ได้นานถึง 4 เดือน

ไม่แนะนำให้ใช้โบรมาซิล ในแปลงสับปะรดที่ปลูกแซมในสวนยางพารา หรือสวนไม้ผลอื่นๆ เพราะจะเกิดการสะสมในดินถ้าใช้ซ้ำซาก โดยที่สารเคมีจะจับตัวกับเม็ดดินเมื่อถูกน้ำพัดพาไปจะเกิดอันตรายกับพืชอื่นๆ ได้ แต่ควรจะใช้อะทราซิน เช่น เกสาพริม หรืออะมีทริน เช่น เกสาแพกซ์ ผสมกับไดยูรอน แทน

ควรผสมสารจับใบลงไปประมาณ 0.1-0.3% โดยปริมาณในการใช้สารเคมีกำจัดวัชพืช เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพให้ดียิ่งขึ้น เมื่อพบว่าวัชพืชงอกขึ้นมาอาจพ่นซ้ำอีก 1 ครั้ง โดยพ่นให้หมดทั้งแปลง หรือเฉพาะจุดก็ได้

ข้อควรระวัง

ห้ามใช้สารเคมีกำจัดวัชพืช ภายหลังจากการใช้สารเคมีเร่งดอกสับปะรดแล้ว ให้รอจนกว่าจะเก็บผลเสร็จสิ้นแล้วจึงจะใช้ได้

การใส่ปุ๋ย

หลังจากไถแปร ก่อนปลูกสับปะรด ควรใส่ปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยคอก 1 ตันผสมปุ๋ยหินฟอสเฟตสูตร 0-3-0 อัตรา

50-100 กิโลกรัมต่อไร่ ไร่เป็นแถวตามแนวร่องปลูกเพื่อปรับปรุงดินกระตุ้นการออกราก

ใส่ปุ๋ยสูตรที่มีสัดส่วนไนโตรเจนสูง เช่น สูตร 21-0-0 หรือ 16-20-0 อัตรา 7-10 กรัมต่อต้น หลังจากปลูกได้ 1-2 เดือน หรือระยะเริ่มออกราก ใส่ดินโคนต้นฝังหรือกลบปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยคอกในขณะดินมีความชื้นเพียงพอ

ใส่ปุ๋ยครบสูตรที่มีสัดส่วนโพแทสเซียมสูง 3:1:4 เช่น สูตร 12-4-18+ธาตุอาหารเสริม, 15-5-20, 13-13-21 หรือ สูตรใกล้เคียงซึ่งไนโตรเจนไม่ควรเกิน 15% หลังจากปลูกได้ 4-6 เดือน เพื่อเป็นการป้องกันสารไนเตรตตกค้าง อัตรา 10 กรัมต่อต้น ใส่บริเวณกาบใบล่างขณะกาบใบมีน้ำเพียงพอที่จะละลายปุ๋ย

ให้ธาตุอาหารรองและธาตุอาหารเสริมก่อนบังคับผล 1-2 เดือน โดยฉีดพ่นเข้าทางใบ เช่น แคลเซียม โบรอน

ใส่ปุ๋ยโพแทสเซียมคลอไรด์ (0-0-6)หรือโพแทสเซียมซัลเฟต (0-0-50) อัตรา 7-10 กรัมต่อต้น หลังบังคับผลประมาณ 3 เดือน โดยใส่บริเวณกาบใบล่างในขณะกาบใบมีน้ำเพียงพอที่จะละลายปุ๋ยได้

ประโยชน์ของสับปะรด

เนื้อใช้รับประทานสดหรือแปรรูปเป็นสับปะรดแช่อิ่ม สับปะรดกวน สับปะรดแห้ง แยมสับปะรด หรือ บรรจุกระป๋อง และคั้นทำน้ำ

เศษเหลือของสับปะรดจากอุตสาหกรรมบรรจุกระป๋อง สามารถนำมาแปรรูปเป็น น้ำเชื่อม แอลกอฮอล์ น้ำส้มสายชู ไวน์ อาหารสัตว์ กรดซิตริก กรดมาลิก และกรดแอสคอร์บิก ได้

เส้นใยจากใบสับปะรด สามารถนำมาทอเป็นผ้าได้ ในฟิลิปปินส์และไต้หวันมักนิยมนำมาตัดเป็นชุดสากลประจำของชาติ เรียกว่า “ผ้าบารอง”

เยื่อใยจากสับปะรด สามารถนำมาทำเป็นกระดาษที่มีคุณสมบัติพิเศษซึ่งในหลายประเทศก็ใช้เป็นกระดาษสำหรับพิมพ์ธนบัตรด้วย เนื่องจากกระดาษจะมีความบางมาก มีผิวนุ่มเนียน สามารถบิดงอหรือเปลี่ยนรูปร่างได้ง่ายโดยไม่เสียหาย

เศษเหลือทิ้งจากโรงงาน เช่น เปลือก และแกนกลาง สามารถนำมาใช้เป็นอาหารสัตว์ได้

ส่วนสับปะรดที่ใช้ปลูกเป็นไม้ประดับนี้ เป็นสับปะรดที่กลายพันธุ์มาจากสับปะรดที่ปลูกบริเวณผล ซึ่งมีหลายลักษณะดังนี้

1. อินทรีชิตแปลง กลางใบสีส้มอ่อนเจอชมพู ขอบใบสีน้ำตาลเข้ม หนามสีน้ำตาลเข้ม
2. แดงบางคล้า กลางใบสีเขียวสลับแดง โคนใบสีส้ม ขอบใบสีเหลืองอมแดง หนามสีแดงปนส้ม

3. เหลืองบางคล้า กลางใบสีครีม-เหลือง ขอบใบสีเขียว หนามสีเขียว
4. แดงบัตตาเวีย กลางใบสีเขียวอมแดง ขอบใบสีแดง ผิวใบเรียบเป็นแถบสีขาว-ชมพู ขอบใบเรียบหรือมีหนามสีแดงที่ปลายใบและโคนใบ
5. สับปะรดต่างสามสีและต่างธรรมดา กลางใบเขียว ขอบใบสีครีมและครีมแกมชมพู หนามสีเขียวและชมพูแดง ให้ผลสีแดงสวยงาม
6. สับปะรดแคระ ลักษณะคล้ายสับปะรดอินทรีชิตย๋อส่วนผลขนาดเล็กสูงเพียง 1.5-2 นิ้ว ผลสีขาวครีม กลิ่นหอม ติดผลนาน 6 เดือน ซึ่งใช้ตัดผล (ดอก) ขายได้ด้วย

คำสำคัญ : สับปะรด

ที่มา :

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : นางสาวอาทิมา ชายยินดี

วันที่ : 2017-02-25

https://arit.kpru.ac.th/ap/local/?nu=pages&page_id=194&code_db=DB0014&code_type=F001